

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona,
negyed évre 2 korona 50 fillér. Egy esztendő ára 10 fillér.
Gazdagok, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek
küldendők.

A honvédelem ügye.

Három igen fontos mozzanata van a honvédelem-ügynek. Az egyik a vezérkari tiszteknek a honvédségnél való alkalmazása, a másik az idej költségvetés és a harmadik a honvédelmi miniszterium tíz éves működéséről szóló jelentés. Mind a három mozzanat megérdemli, hogy kellő méltatásban részesüljön.

Emlékezhethetünk rá, hogy az egész ország józson közvéleménye mily ritka egyértelműséggel s általános örömmel üdvözölte a katonai oktatás terén életbeléptetett reformot. Mennyire nagyobbak tartották ezt a vívmányt, mint az ugynevezett katonai akadémia felállítását Magyarországon, amely politikai követeléshez bizonyos nemzeti aspirációt fűztek. A dolog lényege abban van, hogy a Ludovika Akadémia a bécsújhelyi akadémiaival egy rangra emeltetett, egy színvonalra helyeztetett, megmaradt a honvédelmi miniszterium kezelése és az országgyűlés ellenőrzése alatt. De a kilépő növendékek akár a honvédséghez, akár a közös hadsereghez oszthatók be. Az ellen senkinek sem volt kifogása, hogy a magyar intézetek a közös hadseregnek neveljenek tiszteket. Mert az ugynevezett nemzeti aspirációk szempontjából, sokkal előnyösebb, ha mi tartjuk kezünkben a nevelést és kész, végzett ifjakat adunk a hadseregnek, mint ha a mi ifjainkat idegen kezelés és befolyás alatt álló intézetekben neveljük. Könnyű belátni, hogy a nevelés biztosítása sokkal nagyobb jelentőségű, mintha a közös hadügyminiszterium állított volna fel Magyarországon egy katonai Akadémiát.

Senkinek sem lehetett tehát kifogása, hogy a nevelés terén egy ilyen fajtájú közösség létesített a honvédség és a közös hadsereg között. A honvédségnek ezzel nem csorbított a jellege, a hadseregben pedig a magyar nemzeti erők forrásait tetemesen gyarapítottuk. A honvédségben ezután is csak tisztán magyar honpolgárok foglalhatnak tisztai állást, míg ellenben azon magyar ifjaknak, kik a közös hadseregbe lépnek magyar honossági jellegük megmászva nem lesz. Sőt a magyar szellemnek, a melyben a honvédségi Akadémián neveltettek, valamint a magyar nemzeti követelményeknek állandó képviselői lesznek azok ott a közös hadseregben az osztrák honossági tisztek mellett.

Épen ezen szempont alá esik a magyar honvéd-tiszteknek, akiknek megvan erre a képzettségük, a közös hadseregbe való beosztása. A honvéd-tisztek szintén

megmaradnak honvédtisztekül és általuk csakis a közös vezérkar egészített ki magyar erővel. Hisz a közös hadsereg nem idegen intézmény, mint a magyar neve is mutatja, hanem nekünk is részünk van abban. A honvéd-tisztek tehát nem mennek át idegenben, nem vesztik el magyar jellegüket, hanem a magyarok tetemes részvételével gyarapítják a magyar befolyást, a mi közösségünket a vezérkarban.

Ez a két momentum egy igen hatalmas mértékű mutató a magyar honvédségfejlődésének történetében. Majdnem azt lehet mondani, hogy a honvédség ezen két intézmény által teljesen egyenjogusított a közös hadsereggel. Azzal egyenlő rangú és erejű tényező lett. Ennek a nagymértékű fejlődésnek tízéves történetét részletes adatokkal megvilágítva, tárja elénk az a kétkötetes jelentés, amelyet a honvédelmi miniszterium az idej költségvetés tárgyalásával kapcsolatban közrebocsájtott. A honvédség számarányára, valamint harszászati kiképzésére nézve óriási haladást mutat fel. Az egykorszak honvédhadseregéből ma már egy igen jeles jelentékeny hadi tényező fejlődött ki.

Nem fejlődött ki belőle az ugynevezett önálló magyar hadsereg, a melynek kezdetben magja gyanánt tekintették a honvédséget, mert a hadsereg közösségét ezideig minden befolyásos tényező és Magyarország tulnyomó többsége akarja. Ennélfogva az önálló hadsereg nem képez aktuális kérdést. A honvédség pedig a hadsereg kiegészítő része. De épen azért a legszerencsésebb és a leghazafiasabb politika volt az, mely célul kitűzte, hogy a honvédség minél intenzívebben fejlesszessék, a közös hadsereg tisztjei mellett méltó és egyenrangú helyet foglaljanak el a honvédtisztek.

Ennek a politikának, mely honvédségünk szervezetét ezen harmincz esztendő alatt a fejlődésnek ily magas fokára emelte, legerélyesebb és a leghathatósabb képviselője Bárá Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, kinek nevéhez fűződik a magyar honvédhadsereg szervezése. Ebben a nagy munkában kezdettől fogva részt vett bárá Fejérváry Géza és az ő személyes befolyásának és annak a bizalomnak, melynek ő Felsége ezen vitéz katonája legfelső helyen örvend, nagy része van abban, hogy honvédségünk az lett, a mi most: a hadsereg egyik legbecsessebb alkotó eleme.

Ugy, hogy jóformán bárá Fejérváry Géza miniszternek lefelé kellett kiküzdeni a honvédség ügyét, mert a függetlenségi

párt egy része oktan féltékenységből ellenezte azt a törekvést, hogy a honvédség mindenben egyforma legyen a közös hadsereggel. Attól tartott, miként a honvédség egy szép napon bele fog olvasztatni a közös-hadseregbe, úgy, hogy annak nyoma sem marad. Ettől az aggodalomtól azonban nem kell tartani, mert a hadi erő szervezetének fejlesztése és a közös hadsereggel való uniformitás lehető megközelítése, nem vált hátrányára a magyar szellemnek, a magyar hazafias érzésnek, mely a honvédségben ma ép úgy megvan, mint volt akkor, midőn a honvédséget szervezni kezdték. Ezt nem fogja megtagadni a honvédségtől egyetlen függetlenségi politikus sem.

Ennélfogva azt a helyes honvédségi politikát, melyet bárá Fejérváry Géza képvisel és a mely politika oly ragyogó gyakorlati eredményeket mutat fel, tovább kell vinnünk. Ezt a politikát minden erőnkben tovább kell támogatnunk, hogy elérjük a végezelunkat, hogy a honvéd kerületek, mint önálló hadosztályokkal, a többi közös hadseregbeli hadosztályokkal egy színvonalon álljanak. Saját külön vezérkara, külön műszaki csapata és tüzérsége legyen a honvédségnek.

Nem csalódunk abban a föltevésünkben, hogy a vezérkari tiszteknek rendszeres beosztása a honvédséghez első kezdete annak, hogy a honvédség külön tüzérséggel és külön műszaki karral láttassék el. Ezt nemcsak az egész hadsereg érdeke követeli, melyben a honvédség csak úgy működhetik kellő sikerrel, ha minden tekintetben egyforma szervezettel, felszereléssel és fegyverzetel bír a többi közös hadosztályokkal, dandárokkal, ezredekkel és egyéb csapatokkal, hanem még inkább a pénzügyi állapot.

Ugyan mire vezetett volna az a honvédelmi politika, mely a honvédséget épen ellenkezőleg a szervezet tekintetében a legapróbb részletekig elkülönítette volna a közös hadseregtől. Ma volna egy honvédségünk, teljesen izolálva a közös hadseregtől.

Ma pedig, mint annak egyik kiegészítő része, van egy teljesen felszerelt, minden ízében a közös hadsereggel egyenlő rangú és erejű magyar hadseregünk, mely még az ágyukat sem fogja nélkülözni. Eddig ugyan kölesön kapta, de most saját ágyúit lesznek, mert ha már arról van szó, hogy az ágyukat szaporítsuk, akkor inkább a saját pénzünkön veszünk ágyukat a honvédségnek, mintsem közös pénzen vennénk ágyukat a közös hadseregnek. A nemzeti aspirációk

ime fokozatosan, de biztosan teljesezésbe mennek.

Reméljük, hogy a honvédelmi költségvetési tárca körül meginduló vitában a parlament tagjai is pártkülönbség nélkül elfogják ismerni Fejérváry báró ebbeli nagy érdemeit.

R.

Politikai hírek.

A király személye körüli miniszter. Mint Budapesti írkák, a király személye körüli miniszteré Széchenyi Gyula grófot nevezték ki.

A parlament munkája. A képviselőház 27-én bevégezte a költségvetés tárgyalását. Ezt tudvalevőleg az appropriáció feletti vita, a költségvetési törvény tárgyalása követi. Az arra vonatkozó javaslatot Lukács László pénzügyminiszter már a Ház elé terjesztette, a Ház pedig a pénzügyi bizottsághoz utasította. A pénzügyi bizottság a javaslatot már esütörtökön tárgyalás alá vette s erre vonatkozó jelentését pénteken benyújtotta. Így a képviselőház abban a helyzetben lesz, hogy a jövő hét legelején végez a költségvetési törvénnyel is, amelynek elintézése után következik a husvétiszünet. A jelenlegi ülésszak bezárásának és a legközelebbi megnyitásnak a napja még nincs megállapítva. A delegációk összeülése előtt azonban a szesszió minden esetre véget ér és megnyílik az új, melynek első feladata az alulakul formáságainak elintézése lesz. A jövő hét derekán a főrendiház is letárgyalja a költségvetési törvényt s így az szentesítés alá kerülhet.

Honvédség.

(P. C.) Egyetlen és igen rövid ülésben, melyben alig jutott szóhoz négynél több szónok, elintézte és megzavarta a képviselőház a honvédelmi minisztérium költségvetését. A vita rövidségéből nem szabad az ellenzéki pártok nagy részvétlenségére következtetni, hanem inkább azt jelenti az, hogy ennél a költségvetésnél a tárgyilagos bírálat semmi kitágasolni, vagy éper gáncsolni valót sem talált. Két kifogást, melyet a vita folyamán emeltek, nagy öntudattal megerőltethetett a honvédelmi miniszter. Ami a honvédség szellemét illeti, kijentette báró Fejérváry, hogy ez a szellem csak egy kötelességet ismer, — hogy a hazának és a királynak szolgáljon. A hazafias szellemet sem a hadseregtől, sem a honvédségtől elvitatni nem lehet. Hogy ellenzéki szellem nincs benne, az csak előnyére válik. A mi pedig azt a kifogást illeti, hogy a magyar ipar nem részesül kellő figyelemben a honvédség felszerelésénél, erre ki jelentette Fejérváry báró, hogy a fegyvertől az utolsó bakancs-szögig mindezt az országban szerezt be.

De amit a honvédbudget tárgyalása alatt nem említettek az, hogy báró Fejérváry a honvédség intézményét igen kezdetleges állapotban vette át és életfeladatává tette, hogy annak színvonalát emelje. Azóta Fejérváry vezetése alatt a honvédség igen modern haderővé fejlődött, melynek felszerelését, kiképzését és teljesítőképességét a világ egyetlen csapata sem mulja felül s melynek tisztikara bátran mérkőzhetik a kontinens minden tisztikarával.

A honvédség teljesítményeit elég gyakran megdicsérték és megbámulták a legilletékesebb tényezők s még a legszigorubb bírálat is csak a legnagyobb elismerés szavával nyilatkozhatott a honvédségről.

Ma tehát a honvédség egyik legszebb büszksége ennek a lovagias nemzetnek, mely elismeri és méltányolja az érdemeit, hol ilyenek vannak és amely azért báró Fejérváry honvédelmi miniszter iránt is, ki a honvédség körül hervadhatlan érdemeket szerzett, jól meg érdemelt elismeréssel, szeretettel és bámulattal viseltetik.

Világbéke és sajtószövetség.

(P. C.) Gróf Apponyi Albert hosszas hallgatás után egy valóban szenzációs előadásban ismét ragyogtatta páratlan képességeit és oly eszmét pendített meg, mely Apponyi nevét az egész világon elterjedtté teszi. A választott bíróságok elvének kivételéről van szó, mely elv a haagai békeértekezlet tárgya volt. Az interparlamentáris békeértekezlet, mely majdnem egyidejűleg ülésezett a haagai értekezlettel, már nem foglalkozhatott behatóan a felvetett eszmével s ezért most egy módot gondolt ki Apponyi, a tömegeket hozzáférhetőbbé tegye a választott bíróságok eszméjének. Egy sajtószövetség alapításáról van szó, mely rendszeresen szolgálná a világ-békét s melyet Apponyi a legközelebbi interparlamentáris értekezlet elé terjeszt s melyre nézve egyelőre a magyar sajtó hozzájárulását akarta biztosítani. Az előadás, melyet gróf Apponyi az eszme érdekében az Otthon-körben tartott, olyan akcióhoz fog lökést adni, mely hivatva lesz az egész világ számára a forrón ohajtott békét biztosítani és e nagy államférfiu bizonynyal élvezheti majd akeziója sikerének tiszta örömet.

Polgári leányiskola.

— Balázs Márton igazgató jelentése a polgári leányiskola felügyelő-bizottságának 1900. márczius hó 28-án tartott gyűlésén. —

Tekintetes Felügyelő-bizottság!

1900. márczius hava a közdivásárhelyi polgári leányiskola életében, a jelen tanév eddig lefolyt hónapjai között a legjelentősebb, mert e hónapban kelt fel iskolánk egén a szabad és egészséges fejlődés áldást sugárzó napja. S bár az iskola-fentartó Nőegylet úgy, mint a Tek. Felügyelő-bizottság öröm és hálátelt szívvél, hivatalosan is foglalkoztak már, az iskolánkat ért nagyszerű vívmányokkal, nem hallgathatom el ezen alkalommal, az iskola tantestületének, tanítványainak, az érdekelt szülőknek, szóval városunk és vidéke egész közönségének őszinte örömet sem.

A Nagym. vall. és közokt. m. kir. Miniszter urtól jött 3347. számú magas rendelet társadalmunknak az iskoláért folytatott eddigi összes munkásságát nemcsak figyelemre méltatja, de azokat jóváhagyólag tudomásul veszi s ezek alapján megadja az iskolának életfeltétele legfontosabb kellékeit s hivatalosan oldja és erősíti meg a lelkesedés és nemes törekvés szárnyait a tovább vivandó küzdelemre, a melyre ezután a siker édes és biztos reménye is lelkesíthet mindnyájunkat. Mert valljuk be, hogy pár hónapi bármily lelkes munka után, az iskola engedélyezésén kívül, a nyilvánossági jogot és államsegélyt is megnyerhetni, általános öröme méltó, nagy jótétemény. Azért az iskolafentartó Nőegylet és a Tek. Felügyelő-bizottságon kívül, az általam felhozottak nevében is hivatva érzem magam, hogy Nagym. Dr. Wlassics Gyula vall. és közokt.-ügyi m. kir. Miniszter urnak, továbbá az ügy lelkes vezéreinek, Nagym. Potsa József főispán, Tek. Csánki Gyula kir. tanfelügyelő, Nagys. Benke Gyula országgy. képviselő és Méltós. Turóczy Adolf orsz. fővárnigazgató uraknak, mindnyájunk örök hálája kifejezésékepen is őszinte köszönetet mondjak.

Márczius havi igazgatói és gondnoki jelentésem röviden a következő:

Az iskola tanulói létszámában változás nem állott elő, az egészségi állapot jó, a tanítás menete rendes és akadálytalan volt. A tantestület márcz. havában négyszer ülésezett, a mely alkalmakkor, minden a iskolát érdeklő és előforduló ügyet tárgyalta.

Megállapította a jövő tanévre használandó tankönyveket, a melyek jegyzékét jelentésem keretén kívül jelen alkalommal előterjeszthetem.

A tanítási anyag vezetésének előhaladása, elodázhatatlanul szükségessé tette bizonyos tanszerek beszerzését. A tantestületnek tagjai szakjuk szerint a beszerzendőket előterjesztvén, azok a hó folyamán a felügy. biz. elnök ur tudomásával megrendeltettek. Ezek a következők: Várdai-féle, Balló-féle és Vidéki-féle rajzminták. Magyar orsz. Osztr. Magy. Monarchia és Európa polit. térképei, Himző minták, Uhl Józsa féle kézimunkaoktatás, Benedek-féle Kis-Könyvtár és 3 drb. köpő csésze. Ezen ügygyel kapcsolatban tisztelettel jelezhetem, hogy a tantestület az is-

kolának 2 évre szolló felszerelésén most dolgozik, a melyet legközelebb előterjeszthetnek. Addig is kérem bizassék meg a tantestület, hogy a Nagys. Benke Gyula országgy. képvis. urtól nyert 50 frton és a tanulóktól szedett 22 frt könyvtári díjon, ifjúsági olvasmányokat szerezzon be.

Márczius hó 15-én, a nevezetes nap emlékére, mint más iskolákban is, műsoros iskolai ünnepély tartatott. Iskolalátogatók voltak márczius hóban Ifj. Jakab István, Ifj. Kovács János, Ifj. Tóth Istvánné és Özv. Balogh Gyuláné felügyelő-bizottsági tagok.

Az iskola vagyona e hónapban gyarapodott a következő adományokkal: Kiss András ur 1 pad, Bene Albert 1 pad és 2 drb. szivacstartó, Bartis Jakab 1 pad, Id. Bokor Gyula 1 pad. Összesen 56 korona 80 fillér értékben. Dávid János kereskedő ur adományképen bekeretezett és beüvegezett egy képet az iskola számára 7 korona 20 fillér értékben. Nagys. Molnár Józsiás ur egy iparos részére, ki faanyaggal nem rendelkezett, padnak való deszkákat adományozott. Ifj. Jancsó Mózes nyomdatulajdonos ur ingyen készítet az iskolának 200 drb. nyomtatványt. Az iskola felszerelésére pénzadományokkal járultak, Bajkó Barabás ur 20 koronával, Dióssi Ig. fia Lajos Czég 25 koronával. A könyvtárra adakoztak:

Háromszékvármegye	1 drbot. (20 K. — f.)
Ifj. Dávid Istvánné Önagys.	25 „ (23 K. 80 f.)
Özv. Jancsó Dénesné	3 „ (64 K. — f.)
Zajzon Sándorné	2 „ (2 K. 80 f.)
Kövér Lajos	1 „ (— K. 50 f.)

Összesen tehát 32 drbot.

Mindezen nemesszivű adakozók részére, kérem a felügyelő-bizottság jegyzőkönyvi köszönetét.

A Lampel Róbert, Wodianer F. és fiai budapesti könyvkiadó czég főképviseelője városunkban járván, ígéretet tett, hogy a jövő tanévben is 15 szegény tanulót tankönyvekkel ellát s továbbá az iskolai könyvtár részére mintegy 30 korona értékű könyvet adományoz.

A kezelésem alatti pénztár állapota, márczius havában a mai napig, a következő:

Bevételek:

Áthozat 1900. február haváról	322 K. 27 f.
Tandijakból	146 K. 60 f.
Bajkó Barabás ur adománya	20 K. — f.
Diossy Ig. fia Lajos czég adománya	25 K. — f.
Összesen	513 K. 87 f.

Kiadások:

Tantestület fizetése	170 K. — f.
Szolgálat fizetése	10 K. — f.
2 iskolai tábláért	28 K. — f.
Körz és szög mérő	11 K. 04 f.
Egy képért	5 K. — f.
Kézi munka minták	1 K. 90 f.
Irodai kellékek, levél és csomag portó s okmány bélyegek	14 K. 75 f.
Összesen	240 K. 69 f.

Pénztári készlet jelenleg 273 korona és 18 fillér Tandijhátrálékban van 7 tanuló 73 koronával.

Megkell jegyezmem itt, hogy a közdivásárhelyi m. kir. adóhivatal a Nőegylet nyugtájára a kegyesen kiutalt 600 korona államsegélyt kifizette, mely további rendelkezésig, az iskola könyvén takarékpénztárba helyeztetett.

Irattárra vétetett márcz. havában 34 üggydarab, 83 számtól 117-ig.

Igazgatói és gondnoki jelentésem tudomásulvételét kérve, maradtam a Tek. Felügyelő-bizottságnak Kézdi Vásárhelyen, 1900. márcz. hó 28-án

kész szolgálja
Balázs Márton,
igazgató és gondnok.

Iparosok érdeke.

— Jelentés a sepsiszentgyörgyi kerületi, (Háromszékvármegyére kiterjedő) betegsegélyző pénztár 1899-ik évi működéséről. —

Tisztelt közgyűlés!

Igazgatóságunk a múlt 1899. évben azzal a jó reménységgel tette meg az 1898. évi zárszámadással egyidejűleg előterjesztett jelentését, hogy többé sem a hatóságok, sem a munkaadók ellen nem lesz szükség a közgyűlés előtt panaszolnia s hogy ezután úgy azok, mint ezek segítségünkre lesznek a nemcsak munkálkodásban.

Hálátlanságot követnénk el, ha mindjárt itt, ez évi jelentésünknek elején elismerésünket és hálás köszönetünket nem nyilvánítanók Sepsí-Szent-György r. t. város rendőrkapitányának, — ki az I. foku iparhatóság részéről a pénztár által tett előterjesztések közül a kihágásos ügyek referense és végrehajtója — jóakaratu támogatásáért s a panasz és védekezés meghallgatása után hozott részrehajlatlan végzéseiről, melyekből minden egyes esetben azt láttuk, hogy felfogta az 1891. évi XIV. t.-cz. szellemét, megértette, mert meg akarta érteni annak igazán humanus célját s igyekezett buzgósággal és lelkesedéssel azon volt, hogy maguknak a munkaadóknak és alkalmazottaknak érdekében annak a törvénynek kellő szigorral s mégis érzékenyen nem sujtó ítéletekkel érvényt szerezzen. S mert most van egy ember, kinek gyors és igazságos eljárásaiban megnyugvást találhatnak úgy a pénztár, mint a munkaadók, most még szebb reményekkel tekintünk a jövőbe s még inkább hihetjük reményeinknek megvalósulását.

De ha már az I. foku iparhatóságnál az elvi kérdések elbírálását nem az igen tisztelt rendőrkapitány ur, hanem más tisztviselő végzi, akkor erkölcsi kötelességünk mély tisztelettel kérni az illető tisztviselő urat, hogy legyen munkás ő is a törvényben eléggé kifejezett és hangoztatott nemes cél kivételében. Csak úgy és csak akkor fog tiszteletben részesülni a még mindig gyűlölt törvény és annak alapján életbeléptetett intézmény, ha első sorban az I. foku iparhatóság, azután a munkaadók és alkalmazottak s végül maga a pénztár kellő lelkiismeretességgel és jóakarattal tesznek eleget a törvényben és alapszabályokban kifejezett kötelességeiknek.

S bizony-bizony nem tudjuk eltitkolni a feletti csodálkozásunkat, hogy a munkaadók még most is, sőt most tán inkább, mint eddig, mily nagy ellen-szenvvel vannak a betegsegélyző-pénztár iránt. Alig van egynehány, ki annak hasznos és nélkülözhetetlen voltát beismerné, nem tudják vagy nem akarják meggondolni, hogy ennek hiában a törvény értelmében alkalmazottak betegsége esetén igen sokszor, mily nagy és érzékenyen sujtó kiadásokra köteleztetnének. Ha a hatóságok összeírásai alapján fel is vétetnek alkalmazottak a pénztár tagjai közé pár héttel a felvétel után kijelentik, hogy ne fizessenek, hogy a pénztárt megkárosítsák, de azután, ha az alkalmazott meg talál betegedni, akkor rohanva rohannak a pénztárhoz, vidéken a bizalmi férfihoz, hogy ismét bejelentésük s hogy az a bejelentés után orvosi gyógykezelésben részesíttessék.

Hát az alkalmazottakkal hogy állunk? Vannak néhányan — igen természetesen azok, kik többször és nagyobb mennyiségű segélyben részesíttettek, — kik a betegsegélyző pénztárt nélkülözhetetlen, áldott intézménynek vallják, vannak többen, kik szükséges összeggel segélyeztettek és vannak nagyon sokan, legtöbben, kik szükségtelen rossznak hirdetik, az ilyenek munkaképtelen betegek nem voltak, tápdíjban nem részesültek, pedig hát ha befizettek 1—2 koronát, legkevesebb 20—30 koronát ki is kellett volna venniök! Vajjon eljő-e az az idő, a mikor nem haszonlesésből jelenteti be magát az alkalmazott munkaadójával, mikor minden alkalmazott megérti, hogy a betegsegélyző pénztár egy kölcsönös segélyezésen alapult intézmény?!

(Vége köv.)

Színház.

Folyó hó 28-án, szerdán, Fekete Béla színtársulata által „Egy magyar huszárkáplár Bécsben” című énekes színmű adatott. A csekély számú közönség daczára sem vették el a szereplők játsszái kedvöket s akár csak mintha egy zsufolt ház előtt játszottak volna, oly odaadással, jókedvvel oldották meg feladataikat. A fő- azaz czimszerepet Nagy Pista adta, ki úgy katonás megjelenésével, mint szép énekevel, nagy hatást ért el. Dunaynak (Rodarich) az ő megszokott alakításával ezúttal is találkozunk, ki ezen szerepében is megmutatta kiváló tehetségét. Keresztes Amália (Teréz) szerepében tűnt ki. Szabolesi Jozefin (Zsuzsi, szakácsné) pompásan beletalálta magát szerepében, s úgy énekel, mint kedves játékaival lepte meg a

közönséget. A mellék szereplők is mind egyen-egyen jól oldották meg szerepeiket.

Csütörtökön kora reggel, a falakon megjelent színlap nagy betűkkel jelezte, hogy este „Domi, az amerikai majom” kerül előadásra. Ezen vonzó címnek, vagy lehetséges, hogy a vásári napnak köszönhet Fekete Béla igazgató ez évadjában az első telt házat, mely ez alkalommal egészen meg tett. Eltekintve attól, hogy e darab inkább czirkuszba, mint színpadra való, általánosságban a szereplők mind kitűnően játszottak s közülök (a majom) Dunay tűnt a legjobban ki, ki hünen tudta markirozni a majom szokásait s minden megjelenésével nagy hatást keltett. Megemlítendő még ez előadásban Szabolesi Jozefin, Szabolesné, Kaeskovits, Csete Lajos, Nagy Pista, Szabolesi Emil, kik ügyesen oldották meg szerepeiket.

Pénteken, egészen üres ház előtt adatott „Egy éj Budapesten” 4 felvonásos bohózat. Ez előadás sikertelenségét nagyban előmozdította a hirtelen esős időre változott időjárás, valamint az egymásután oly sűrűen következő bohózatok darabok előadása, melyek, ha ugyan mulattatók is, de mégis utoljára közönyössé válnak. Ajánlatos volna, hogy a társulat a sok bohózat közbe egy-egy más darabot is változtatossék tekintetéből osztana be. Az alig 15—18-at számláló közönség előtt lett bemutatva az éjjelnek sötét leple alatt előfordulni szokott erkölcsiösség, melyben a főszerepet (Sudáros Ágoston, lelkész) Csete Lajos kitűnően adta. Jók voltak még Fekete Béla (iskolamester), Szabolesi Emil (tanácsos), Szabolesi Jozefin (Anna), Keresztes Amália (Eliza), ugyancsak Kaeskovics (erdész) szerepükben.

Irodalom.

A Dedek-féle szentek életéből megjelent az 15-dik füzet is, mely január 22—28-ika közé eső szenteket tárgyalja. A füzet teljes kép gyanánt Zurbaran renek festményének Pennaforti szent Raymond-nak kitűnő reprodukcióját adja. A többi képek közül kiemelendő Szent Timót, Pál fordulása. Szent Polikárp, Szent Paula, Aranyszájú szent János, Magyarországi szent Margit, Boldog Nagy Károly és Szent Thomasius Péter.

A remek ötödik füzet csak felecsigázta azt a várakozást, melyet e nagyszabású mű mindenkiben méltán keltett. Ismételtén felhívjuk a Szentek Életére olvasóink b. figyelmét és igen melegen ajánljuk azt minden keresztény család pártfogására.

A mű 52 füzetre van tervezve és egy füzet ára 50 fillér. A művet, mely az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával jelenik meg, 6 színes, 50 fekete műlap és körülbelül 350 szöveg közé nyomott kép fogja díszíteni.

Megrendelhető a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kassay Farkas Emma okleveles tanítónőt a nagymihályi állami elemi iskolához kinevezte rendes tanítónőnek.

— **Uj takarékpénztári igazgató.** A kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság mult vasárnap tartott közgyűlésében a Török Bálint halálával megüresedett igazgatósági tagsági helyre Tóth Lajos földbirtokost és tart. cs. és kir. huszárhadnagyot s végzett jogászt választotta meg majdnem valamennyi szavazattal.

— **A brassó—kézdivásárhelyi vasut államosítása** érdekében lapunk első helyén egy nagyobb közleményt hoztunk. Ezen cikkünkéről megemlékezett tisztelt lapársunk a Székely Nemzet is és pedig azon nem várt kijelentéssel, hogy cikkünk kinosan érintette a közhangulatot s hogy az abban foglaltak nem felelnek meg a háromszékvármegyei közvéleménynek.

Mi ezen kérdés felett nem boosátkozunk polemikába s a Székely Nemzet cikkére csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy mi is hön óhajtuk a földvár—sepsi-szentgyörgyi vasut kiépítését, de mivel ez vett értesüléseink szerint egyhamar nem vár-

ható, sürgetnünk kell a brassó—kézdivásárhelyi vonal államosítását, mert az elvitázhatatlan tény, hogy Háromszék közönségének érdeke első sorban az, hogy az említett vonal az állami vasuthálózatba bevonassék s elessék azon meglehetősen magas díj, melyet eddig Brassóig kellett fizetni. Ha a földvár—sepsi-szentgyörgyi vasut egy előre ki nem is építetik, ránk nézve nagy előny a meglevő vasut államosítása is s azon egyelőre teljesen megnyughatunk s ha a kormány gyorsan teljesíti ezt, kinosan egyáltalán nem fog érinteni minket. Nekünk e tárgyban az a nézetünk: egy jobbért a kevésbbé jót sem lehet elvetni, mert jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok. Még csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy cikkünknek egyéb tendenciája nem volt, mint Kézdi-Vásárhely város és vidéke érdekeit szolgálai s hogy az mégis csak megfelelt a közóhajtnak mutatja azon általános öröm és megelégedés, melyel közönségünk a miniszter urnak a brassó—kézdivásárhelyi vasut államosítása iránt tett ígérétét annak idejében fogadá.

— **Megbízás.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter Bartha Lajos, hatolykai lakos, földbirtokost Háromszékmegye kézdi-járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

— **Papválasztás.** Gelenceze, Hilib és Haraly községek érdemekben gazdag plebánusa ditrói Csiby Tamás megrongált egészsége miatt f. évi május 1-étől kezdve nyugdíjba helyeztetvén, az így megüresedett plebánosi állásra a választást gf. Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök elrendelte s annak vezetésével Bálint László kanonok-főesperest megbízta. A választás április 17-én, husvét harmadnapján lesz.

— **Időjárásunk** alig 1—2 nap volt tavaszias jellegű verőfényes, már mult pénteken azerős légnyomás depresszió hatása alatt borulttá, szelessé lett s péntek délután bár nem nagy foku esőzés állott be

— **Nyugdíjazások.** A igazságügyi miniszter Györfi Titusz székelyudvarhelyi Phleps Frigyes. nagyszebeni kir. törvényszéki bírákat, valamint Lupini Frigyes brassói kir. törvényszéki telekönyvezőt és Nickl Mihály brassói törvényszéki segédtelekkönyvezőt nyugdíjba helyezte.

— **Merénylet szállodai vendégre.** Brassóban történt f. hó 25-én, vasárnap, éjfélt után az Európa szállodában, hogy a szálló bérletársak egyike, Stein Lőrincz, egyik vendégével, Trepches Lajossal, összeveszván, erre revolverrel háromszor rálőtt és csak a részeg ember nem biztos kezének köszönhető, hogy haláleset nem történt. De, hogy teljes legyen az élőkép, a szálló másik részében a földrészegen hazatért másik szállóbérlet-kompanista, Conrad András feleségét és gyermekét kezdte fojtogatni s csak a biztonsági közegek közbenjöttével lehetett őket megmenteni. Jól kezdette e két zöld szász szállodás ajánlani magát, mikor nem biztos a beszállók életórálok!

— **Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből.** Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-múzeum alapítója, régen fáradt azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagy arcképe gyögyörű fényképnymatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legökéletesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenithjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla híven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik ezen legujabb Kossuth arcképet a magyat közönség számára megteremtettek. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen korból sem. Ez életnagy arckép ára csak 3 ft 40 kr. Az 1848—49-i ereklyemúzeumban Budapest, IV., granátos-utca 14, Szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, aki e becses képet megszerzi.

— **A közönség figyelmébe.** Most a tavasz közeledtével, midőn a gazdák és virágkedvelők mag-szükségleteiket be akarják szerezni, nem mulaszt-hatjuk el figyelmüket a Mauthner Ödön magkeres-kodására felhívni. Ez a világegyég csak legjobb minőségű és mindig feltétlenül csíráképes magokat hoz forgalomba és sok évi tapasztalataink szerint az egyetlen magkereskedés, melyben mindig teljesen meglehet bizni. Azért ezen czéget jó lélekkel ajánl-hatjuk a közönség szives figyelmébe.

Uj gépjavitó műhely!

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy Kézdi-Vásárhelyt Kossuth-utca 117. sz. alatt mindennemű gépek javításához szükség s szerszám gépekkel ellátott

gépjavitó műhelyt és fémöntödét

rendeztem be, ahol mindennemű gazdasági gépek, ugymint: locomobilok, gőzcséplőgépek, szeszgyári fekvőgépek, szivattyúk és minden e szakmába vágó javításokat elvállalok; készítek kézi tűzfecskendőket szőlőkazánnal vagy a nélkül, targonca fecskendőket, csapágyakat, (lagereket) öntvényeket vörös és réteg fémbe.

Továbbá b. figyelmébe ajánlom szab. locomobil szikrafogóimat légkuzam szabályozó toló hengerrel, készítek saját rendszerű herefejtő kosarakat gőzcséplőgépekhez.

T. cz. becses pártfogását kérve maradok

(33. 1 0.)

kiváló tisztelettel:

Szócs Ferencz,
gépész.

Olcsó árak!

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatzonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ.** tucatzárja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. **Női óvszerek: Hasse** tanár-féle frt 3.—, **Menisga** tanár-féle frt 2.50, **dr. Earlet-féle** frt 3.— tucatzonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók. **Hölgy szivacsok**, valódi párisi, tucatzonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—. **Diana óv** havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50. **Kimerítő árjegyzék** zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétten eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,
Bécs Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

CSAK EZZEL A TÖRVÉNYSZ. BEJEGYZETTEL VÁLÓDI JEGYGYEL VÁLÓDI.

LONDON,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:
Bucuresti,
Angol India,
Agen, Zagráb.

Algier,
Amsterdam,
H. Sanders,
Rokijn S.
Basel,

Szt. János gyógytár,
W. Kratz,
Belgrád,

Nikola A. Delini,
gyógytár Mihály fejedelemhez,
Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C.
Bologna,
Bruxelles,
Pharmacie Ch.
Delaere & Co.
Budapest,

Török J.
Dr. Egger L. és J.
Cairo.

Cöln a Rh.,
Noris,
Debrecen,
Eich, Luxemburg,
Schmidt P.,
gyógyász.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védőjegygyel van ellátva. Fölülmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintőnőn hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéve bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatása. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontszut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatása mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátéve bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánafoktól és kerüljek az értéketlen, úgynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a háznál tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény büntözi.

Isisgese,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Milánó,
A. Bertoloni.
Malmo, Sevrige,
Apot. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
C. Frodet,

Nápoly, Palermo.

Páris,
Pharmacie
francisco, 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Daproy, 11,
Rue des francs
Bourgeois.

Prága,
Róma,

Corso, Agenzia
del Policlinico.

Roubaix,
Pharmacie
F. Gerrath.

Sarajewo,
Szeged.

Temesvár.

Triest, Velenice.

Vienne, Zürich.

CSAK EZZEL A TÖRVÉNYSZ. BEJEGYZETTEL VÁLÓDI JEGYGYEL VÁLÓDI.

BORT

asztali-, pecsenye-, csemege-bort, cognacot, kis üstös szilvóriumot, valódi borseprőt, székely fenyőpálinkát, eredeti tisztaságban, felelősség mellett, nagyban és kisinyben mérsékelt árban ajánlunk.

Árjegyzékeket kívánatra bérmentve küldünk.

Megrendelhető eredeti árakban Ifj. UGRON JÁNOS urnál Kovásznán, KÓNYA ANTAL urnál Nagy-Borosnyón, valamint közvetlenül (29. 2—3.)

Székely Borkereskedés Részvény-Társaságnál Székely-Keresztúron.

HIRDETMÉNY.

Közhírré tétetik, hogy folyó év április hó 7-én délelőtt 8 órakor Gelence község házánál, a község tulajdonát képző

5 havasnak nyári legeltetése

árverés útján haszonbérbe adatik. Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási becsárnak 10 százalékat bánatpénzben letenni. A feltételi pontokat a községi jegyzőnél a hivatalos órák alatt meg lehet tekinteni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1900. március hó 29-én.

Márkos Dénes,
k. pénztárnok.

(34. 1—1.)

László Imre,
k. bíró.

(35. 1—1.)

Hirdetmény.

2 zsindeyes ház, 1 drb 10 öles csűr szalmafedéllel, egy új istálló színnel ellátva, szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Bartha Károlynál** Gelenczén.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron felvételnek.